

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Under Behandlingen af Forslaget til Lov om Rettens Pleje i Rigsdagssamlingerne 1901—02 og 1902—03 blev der af et Folketingsudvalg foreslaaet, at de gejstlige Retter skulde nedlægges eller forsvinde, men den daværende Kultusminister gjorde Indsigelse herimod og hævdede, at det gik ikke an helt at bortkaste en særlig Ret for Præster og andre Personer, der staar i Kirkens Tjeneste, idet man forlanger af disse Folk noget andet og noget mere, end man forlanger af Folk i ikke-kirkelige Stillinger. Det gik da ej heller saaledes, som Udvalget havde foreslaaet, at de gejstlige Retter gik ud, men Forhandlingerne blev fortsatte i det kirkelige Udvalg, der har udarbejdet det Udkast, som i det væsentlige ligger til Grund for dette Lovforslag, jeg her har den Ære at fremsætte for det høje Ting.

Dette Forslag til Lov om Behandlingen af folkekirkelige Retssager tilsigter at indskrænke Antallet af særlige gejstlige Retssager til det mindst mulige. Der skal i al Almindelighed ikke dannes særlige Retter for folkekirkelige Sagers Behandling, men der skal gives Adgang til sagkyndig folkekirkelig Medvirkning. Tiltaleretten findes hos de almindelige Myndigheder ogsaa overfor Præster og Lærere, idet der blot er foreslaaet i Lovforslagets § 1, at naar der rejses retslig Tiltale mod en Præst eller en anden i Kirkens Tjeneste staaende Person, skal der tilflyde de kirkelige Myndigheder Oplysning herom, saa at de kan, hvis det af dem ønskes, gøre Indstilling til Ministeriet om, at der finder folkekirkelig Medvirkning Sted, og Ministeriet afgør, da i hvert enkelt Tilfælde, om noget saadant skal ske. En saadan Medvirkning fra sagkyndig folkekirkelig Side foregaar paa den Maade, at Underretten bliver tiltraadt af en Provst og en Præst, hvis det er en Præst, der er tiltalt, og af en Provst og en Lærer, naar det er en Lærer, der er tiltalt. For Københavns Vedkommende bliver Underretsdommeren erstattet af en Assessor af Politi- og Kriminalretten. Denne gejstlige Underret, Provsteretten, har altsaa et noget lignende Udseende som nu. Men den har Appel direkte til Højesteret, og dens Sammensætning er fyldigere end den nuværende Provsterets. Det foreslaas at foretage forkellige Forandringer i den nuværende Praxis ved Sammensætningen af denne Underret, idet en Provst ikke skal tilforordnes Retten, naar det gælder om en Sag hans Provsti vedrørende. Provsterne bliver paa Omgang tilsagte til at tiltræde

Retten, og Præsterne i et Stift vælger imellem sig et Udvalg af Præster, der ogsaa efter Omgang tiltræder en saadan Provsteret. Paa lignende Maade foretager Lærerne et Valg mellem deres Kaldsfæller af Repræsentanter til Provsteretten.

Hvis der bliver Spørgsmaal om at rejse Tiltale mod en Præst som saadan, giver Lovforslagets § 5 Adgang for Biskoppen til at rejse en saadan Sag. Som nævnt stilles der for Præsters og Læreres Vedkommende andre Krav til deres Vandel og deres Færd i det hele end til Folk i Almindelighed. Der kan ogsaa blive Tale om at rejse Tiltale mod en Præst eller Religionslærer for deres Forhold til den Lære, de har at forkynde. I § 5 er der givet Paataaleret til Biskoppen og Ministeriet i saadant Tilfælde. — For afskedigede Præster, der forretter kirkelige Handlinger, gælder det samme som for Præster, der er i Funktion. — Hidtil har Forholdet været det, at en Biskop i Anledning af Forseelser i Henseende til Embede, Lære eller Levned kunde anklages for Højesteret. Efter Lovforslaget behandles saadanne Sager af en af Kongen nedsat Kommission, der bestaar af Justitiarius i Kriminal- og Politiretten i København som Formand og af en Biskop og en Præst. Fra denne Kommission er der som fra den anden gejstlige Underret direkte Appel til Højesteret. Man vil heraf forstaa, at naar Talen er om gejstlige Retter, er den hidtidige Melleminstans, nemlig Landemodet, bortfaldet.

Der findes dernæst en Bestemmelse om, at foruden ved Dom skal en Præst kunne afskediges fra sit Embede, naar Biskoppen efter forudgaaende Forhandling med Menighedsraadet indstiller ham til Afsked. Afskediges en Præst for Overtrædelse af de ham paahvilende Forpligtelser med Hensyn til Læren, og der ikke ved Afskedigelsen tillægges ham Pension, skal han have Væntepenge i 3 Aar efter Pensionslovens almindelige Regler.

Ærede Medlemmer vil erindre, at i Lovforslaget om Menighedsraad, saaledes som det i Fjor blev fremsat i Landstinget, fandtes nogle nye Paragraffer, der omhandlede Menighedens Adgang til at kunne rejse Anklage mod en Præst og faa ham fjernet fra Embedet, naar det viste sig, at Anklagen var begrundet. Disse Paragraffer var tagne fra det kirkelige Udvalgs Forslag til en Lov om folkekirkelig Retspleje, og disse Paragraffer er optagne i dette Lovforslag i en noget ændret og simplificeret Skikkelse. Der kan efter Lovforslaget rejses Anklage mod en Præst af Menigheds-